

5.11 ZEMĚPIS

5.11.1 CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět *Zeměpis* má přírodovědný i společenskovední charakter. Je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP (*Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis*), který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů. Zeměpis obohacuje v návaznosti na předmět *Člověk a jeho svět* celkový vzdělanostní rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a faktorů života lidí v blízkém území místní krajiny, místní oblasti (regionu), na území České republiky, v Evropě a dalších světadílech.

Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní, spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahu lidí k jejich přírodnímu i společenskému prostředí.

Zeměpis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. - 9. ročníku. Vyučuje se v 1 hodinové týdenní dotaci (celkem 4 hodiny). Výuka zeměpisu by měla výrazně podporovat využití výpočetní techniky s připojením k internetu.

Výuka směřuje zejména k:

- vytvoření pozitivního vztahu k sobě a ke svému okolí (přírodě i společnosti);
- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání různých států a regionů, způsobu života, tradic a kultury místních obyvatel i krásy jejich přírody;
- získání uceleného obrazu o přírodních, hospodářských a sociálních poměrech v naší vlasti, jejím postavení v Evropě a ve světě, o perspektivě jejího dalšího vývoje a o možnostech její prosperity
- myšlení v evropských a globálních souvislostech;
- přípravě žáka na život v Evropě, s Evropou, pro Evropu (vytvoření vědomí evropské sounáležitosti);
- přípravě žáka na život v současném (jedinečném, mnohotvárném, globalizovaném) světě;
- získávání tolerantního postoje k lidem s odlišnou kulturou, náboženstvím, barvou pleti, politickým přesvědčením;
- utváření a rozvíjení základních dovedností, znalostí, hodnot a postojů ve vyučovacích tématech: geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie, přírodní obraz Země, regiony světa, společenské a hospodářské prostředí, životní prostředí, Česká republika, terénní geografická výuka, praxe a aplikace;

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Zeměpis uplatňujeme takové postupy a metody, které vedou k naplňování následujících kompetencí.

Kompetence k učení

- Vytváříme a rozvíjíme zájem žáků o poznávání okolí svého domova, poznávání svého regionu, své vlasti, poznávání cizích zemí. Podporujeme osobní aktivní přístup (zájem o turistiku).
- Učíme žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, přírodních jevů a lidských výtvorů.
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.
- Učíme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivitu a využívat je k dalšímu učení.
- Podporujeme používání a výpočetní techniky.
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“.
- Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení.
- Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
- Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním v oboru *Zeměpis* rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.

Kompetence k řešení problémů

- Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit.
- Na modelových příkladech naučíme žáky algoritmu řešení problémů.
- Učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založeném na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů.
- Učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života.
- Rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení.
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Podporujeme využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů.
- Učíme, jak některým problémům předcházet.
- Průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci.
- Klademe důraz na „*kulturní úroveň*“ mluveného i písemného projevu.
- Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
- Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky.
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem.
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů.
- Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.
- Učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli).

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k poznání možností praktického využití geografických dovedností a znalostí.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně duchovních, kulturních a materiálních výtvorů minulosti i současnosti.
- Vytváříme a upevňujeme v žácích pocit zodpovědnosti za předávání duchovního, kulturního a materiálního bohatství dalším generacím.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k aktivní ochraně životního prostředí.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků.
- Netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci.
- Učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Učíme žáky preventivně předcházet nemocem a úrazům.

- Učíme žáky poskytnout účinnou první pomoc.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi s blízkým vztahem k zeměpisu.
- Seznamujeme žáky s podmínkami a možnostmi jejich pracovního uplatnění v rámci Evropské unie.
Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...).
Prohlubujeme si odbornou a pedagogickou kvalifikaci. V rámci celoživotního vzdělávání se neustále seznamujeme s novými poznatky a technologiemi v oboru zeměpis a s novými poznatky v oborech pedagogika, psychologie a oboru didaktika zeměpisu. Důsledně dodržujeme zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Zodpovědně chráníme své zdraví a zdraví žáků. Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

5.11.2 VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Zeměpis

Ročník: 6.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl :</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumět základní geografické, topografické a kartografické terminologii 	<p>Žák by měl :</p> <ul style="list-style-type: none"> - identifikovat základní druhy map /fyzickou, politickou, hospodářskou, autoatlas, turistickou.../ - objasnit základní symboly a smluvené značky na mapě - vysvětlit pojem globus 	<p>GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE</p> <p>Mapa – co je mapa, jak vzniká, základní druhy map, jazyk mapy, symboly, smluvené značky, vysvětlivky, výškopis, polohopis, světové strany</p> <p>Globus – pojem</p>	D
<ul style="list-style-type: none"> - objasnit důsledky pohybů Země 	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenovat tvar Země - pojmenovat pohyby, které Země vykonává a objasnit jejich důsledky na život lidí a organismů 	<p>PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ</p> <p>Tvar a pohyby Země – okolo osy a okolo Slunce</p>	M
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledat na mapách jednotlivé světadílů a oceány 	<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenovat světadílů a oceány - objasnit pojmy pevnina, moře záliv, ostrov, poloostrov - vyhledat na mapě a globu jednotlivé světadílů a oceány 	<p>REGIONY SVĚTA</p> <p>Pojmy světadílů, oceán, pevnina moře, poloostrov, ostrov.....</p> <p>Světadílů – názvy a poloha</p> <p>Oceány – názvy a poloha</p>	D
<ul style="list-style-type: none"> - znát příklady přírodních a kulturních krajinných složek - uvést na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenovat základní typy krajiny v ČR - pojmenovat jednotlivé součásti přírody v krajině - vybavit si některé památky v krajině, kde žijeme - rozlišit, čím lidé narušují životní prostředí a čím ho chrání - objasnit význam zelených rostlin pro životní prostředí 	<p>ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ</p> <p>Krajina v ČR – typy krajiny</p> <p>Příroda v naší krajině, povrch, podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo, živočišstvo...</p> <p>Kulturní a historické zajímavosti krajiny</p> <p>Pojem životní prostředí, ochrana životního prostředí</p>	<p>EV1</p> <p>EV1, 2, P</p> <p>EV4, D</p> <p>EV3</p>

<ul style="list-style-type: none"> - určit zeměpisnou polohu a rozlohu ČR a její sousední státy - znát přírodní podmínky ČR, popsat povrch a jeho členitost - uvést hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva - vymežit a lokalizovat území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy - charakterizovat přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu 	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenovat světadíl, kde se nachází ČR a sousední státy - identifikovat na mapě základní pohoří, nížiny, řeky..... - označit rostliny a živočichy typické pro ČR a místní oblast - objasnit pojem nerostná surovina a uvést příklady - vybavit si hlavní naleziště NS v ČR - objasnit pojem hustota zalidnění - vyhledat na mapě velká města - označit Středočeský kraj a okres Příbram - objasnit pojem Rožmitálsko - popsat přírodní poměry a zajímavosti Rožmitálska - vybavit si kulturní a historické zajímavosti Rožmitálska 	<p>ČESKÁ REPUBLIKA Poloha ČR v Evropě, sousední státy</p> <p>ČR – přírodní podmínky (povrch, řeky, rybníky a přehrad)</p> <p>ČR- rostlinstvo a živočišstvo</p> <p>ČR – nerostné suroviny</p> <p>ČR – obyvatelstvo a velká města</p> <p>Místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení a ohraničení (pojmy Středočeský kraj, okres Příbram, Rožmitálsko)</p> <p>Rožmitálsko – přírodní poměry, kulturní poměry</p>	<p>VMEGS 1</p> <p>EV 2</p> <p>EV 2</p> <p>EV 2, 4</p> <p>EV4</p> <p>EV 4</p> <p>EV 4</p>
<ul style="list-style-type: none"> - ovládat základy praktické topografie a orientace v terénu - uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> - pracovat s plánem města a turistickou mapou místní krajiny - popsat na turistické mapě místní krajiny nejbližší okolí Rožmitálu p.Tř. - napláňovat na turistické mapě trasu a podle mapy dorazit na určené místo 	<p>TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ PRAXE A APLIKACE</p> <p>Plán města / Rožmitál p.Tř./</p> <p>Turistická mapa – okolí Rožmitál p.Tř.</p> <p>Práce s mapou v terénu, buzola, určování světových stran v terénu, orientace mapy</p> <p>Cvičení v přírodě zaměřené na používání mapy v terénu – projektové vyučování</p>	<p>M</p> <p>M, Tv</p>

Zeměpis

Ročník: 7.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl :</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumět základní geografické, topografické a kartografické terminologii 	<p>Žák by měl :</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasnit vznik mapy - aplikovat základní druhy map v praxi /fyzickou, politickou, hospodářskou, turistickou.../ - aplikovat základní symboly a smluvené značky na mapě ČR - popsat model globu - objasnit na modelu globu pohyby Země a důsledky na život lidí a organismů 	<p>GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE</p> <p>Mapa – základní druhy map, jazyk mapy, symboly, smluvené značky, vysvětlivky, výškopis, polohopis, světové strany</p> <p>Mapa ČR – obecně zeměpisná, administrativní dělení, hospodářská, dopravy.....</p> <p>Globus</p>	D, M
<ul style="list-style-type: none"> - objasnit důsledky pohybů Země 	<ul style="list-style-type: none"> - popsat tvar Země - objasnit pohyby, které Země vykonává a objasnit jejich důsledky na život lidí a organismů 	<p>PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ</p> <p>Tvar a rozměry Země</p> <p>Pohyby Země – proč se střídá den a noc, oběh Země kolem Slunce</p>	M
<ul style="list-style-type: none"> - vědět o působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost 	<ul style="list-style-type: none"> - objasnit pojem krajinná sféra - nazvat dvě základní části krajinné sféry - vybavit si přírodní části krajinné sféry 	<p>Krajinná sféra Země a její části</p> <p>Přírodní část krajinné sféry a její části – zemská kůra s povrchem, ovzduší, vodstvo, půda, rostliny a živočichové</p>	EV 1, 2 P
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledat na mapách jednotlivé světadíly a oceány 	<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenovat a vyhledat na mapě světadíly a oceány - vybrat světadíl, kde se nachází ČR 	<p>REGIONY SVĚTA</p> <p>Pojmy světadíl, oceán, pevnina moře, poloostrov, ostrov.....</p> <p>Světadíly, oceány – názvy a poloha</p> <p>ČR – země v srdci Evropy</p>	D VMEGS 2
<ul style="list-style-type: none"> - znát příklady přírodních a kulturních krajinných složek 	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenovat jednotlivé součásti přírody v krajině - popsat využití půdy v jednotlivých oblastech pro obživu lidí 	<p>ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ</p> <p>Živá příroda kolem nás – lesy nížin, podhůří, horské oblasti a zastoupení rostlin a živočichů v různých oblastech</p> <p>Jak nás živí naše země</p>	EV1 EV1, 2, P EV4

- uvést na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	- objasnit, jak poznamenává přírodu hospodářská činnost lidí - odhadnout co nejvíc znečišťuje ovzduší a vodu - objasnit pojem ekologie - vyjmenovat některé chráněné krajinné oblasti v ČR	Důsledky činnosti lidí na krajinu – průmysl, těžba nerostných surovin, osidlování Ekologie, chráněná území	EV 3 EV 4
- určit zeměpisnou polohu a rozlohu ČR a její sousední státy	- vybrat světadíl, kde se nachází ČR a na mapě nalézt sousední státy - objasnit pojmy Evropská unie a NATO - popsat význam členství ČR v těchto organizacích	ČESKÁ REPUBLIKA Poloha ČR v Evropě, sousední státy a jejich charakteristika ČR – člen Evropské unie a NATO	VMEGS 2 VMEGS 3
- znát přírodní podmínky ČR, popsat povrch a jeho členitost	- zařadit hory a nížiny do jednotlivých oblastí ČR - definovat pojmy řeka, vodní nádrž, rybník a jezero - objasnit pojem nerostná surovina a uvést příklady - vybavit si hlavní naleziště v ČR	ČR – přírodní podmínky (povrch, řeky, rybníky a přehrady) Dary země	EV 2
- uvést hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva	- objasnit pojem hustota zalidnění - vyhledat na mapě velká města	Obyvatelstvo naší Země Vesnice a města	MuV 3
- vymežit a lokalizovat území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy	- označit Středočeský kraj a okres Příbram - vysvětlit pojem Rožmitálsko	Místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení a ohraničení (pojmy Středočeský kraj, okres Příbram, Rožmitálsko)	
- charakterizovat přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	- shrnout přírodní poměry a zajímavosti Rožmitálska, jeho kulturní zajímavosti	Rožmitálsko – přírodní poměry, kulturní poměry	Ev 4

<p>- vyhledat na mapách jednotlivé kraje ČR a charakterizovat hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti</p>	<p>- vyjmenovat a ukázat na mapě jednotlivé kraje ČR - charakterizovat jednotlivé kraje, jejich přírodní podmínky, hospodářský přínos pro ČR a kulturní zajímavosti</p>	<p>Kraje ČR – význam krajského uspořádání, Středočeský kraj a jeho sousedé, porovnání Kraje ČR – charakteristika, přírodní podmínky, hospodářství, zajímavosti</p>	<p>Ev 3,4</p>
<p>- ovládat základy praktické topografie a orientace v terénu</p>	<p>- pracovat s plánem města a turistickou mapou místní krajiny - popsat na turistické mapě místní krajiny nejbližší okolí Rožmitálu p.Tř.</p>	<p>TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ PRAXE A APLIKACE Plán města / Rožmitál p.Tř./ Turistická mapa – okolí Rožmitál p.Tř.</p>	<p>M</p>
<p>- ovládat základy praktické topografie a orientace v terénu</p>	<p>- naplánovat na turistické mapě trasu a podle mapy dorazit na určené místo</p>	<p>Práce s mapou v terénu, buzola, určování světových stran v terénu, orientace mapy</p>	<p>M</p>
<p>- uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě</p>	<p>- dodržovat pokyny při pobytu a pohybu v přírodě</p>	<p>Cvičení v přírodě zaměřené na používání mapy v terénu – projektové vyučování</p>	<p>Tv, M</p>

Zeměpis

Ročník: 8.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl :</p> <p>- rozumět základní geografické, topografické a kartografické terminologii</p>	<p>Žák by měl :</p> <p>- aplikovat základní druhy map v praxi /fyzickou, politickou, hospodářskou, turistickou.../</p> <p>- porovnávat základní symboly a smluvené značky na mapě</p> <p>- označit zeměpisnou síť, označit poledníky a rovnoběžky</p> <p>- objasnit měřítko mapy a zvládnout jeho aplikace</p>	<p>GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE</p> <p>Mapa – základní druhy map, jazyk mapy, symboly, smluvené značky, vysvětlivky, výškopis, polohopis, světové strany</p> <p>Mapa Evropy – obecně zeměpisná, politická, hospodářská, hustota zalidnění, autoatlas</p> <p>Mapa – zeměpisná síť</p> <p>Mapa – měřítko map s kterými se pracuje</p>	<p>D, M</p> <p>D</p> <p>M</p>
<p>- objasnit důsledky pohybů Země</p>	<p>- objasnit na modelu globu pohyby Země a porovnat důsledky na život lidí a organismů v různých částech světa</p> <p>-objasnit význam sklonu zemské osy a nestejného zahřívání na život lidí a organismů</p>	<p>PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ</p> <p>Tvar a rozměry Země</p> <p>Pohyby Země – střídání dne a noci a ročních období</p>	<p>P, M</p>
<p>- vědět o působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost</p>	<p>- objasnit pojem krajinná sféra</p> <p>- objasnit na příkladech dvě základní části krajinné sféry</p> <p>- vysvětlit pojem atmosféra</p> <p>- vysvětlit pojmy počasí a podnebí a střídání ročních období</p> <p>- vybavit si přírodní společenstva na Zemi</p> <p>- popsat přírodní společenstva v Evropě</p>	<p>Krajinná sféra Země a její části</p> <p>Atmosféra, počasí, roční chod počasí, podnebí</p> <p>Teplotní pásy</p> <p>Biosféra – společenstva rostlin a živočichů</p> <p>Rostliny a živočichové Evropy – tundra, tajga, lesy mírného pásu, stepi, subtropická vegetace</p>	<p>P</p> <p>P</p>
<p>- vyhledat na mapách jednotlivé světadíly a oceány</p>	<p>- vyjmenovat a vyhledat na mapě světadíly a oceány</p>	<p>REGIONY SVĚTA</p> <p>Pojmy světadílů, oceán, pevnina moře, poloostrov, ostrov.....</p>	<p>VDO 4, VMEGS 1,2,3</p>

		Světadíly, oceány – názvy a poloha	
- charakterizovat polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	- ukázat na mapě hranici mezi Asií a Evropou a krajní body Evropy - ukázat na mapě nevyšší pohoří a vrcholy a největší nížiny Evropy - ukázat na mapě největší řeky, jezera a ledovce, znát pojem okrajová moře - vyjmenovat teplotní pásy, do kterých Evropa zasahuje - uvést ekonomická a vojenská uskupení v Evropě - charakterizovat polohu jednotlivých států Evropy - najít na mapě hlavní města států Evropy - na mapě vyhledat ložiska nerostných surovin - si vybavit historické, přírodní, kulturní, sportovní zajímavosti vybraných států	Poloha, členitost a rozloha Evropy Povrch Evropy Vodstvo Evropy Podnebí Evropy Současná Evropa – EU, NATO Západní Evropa Severní Evropa Střední Evropa Jižní Evropa Jihovýchodní Evropa Východní Evropa	VMEGS 3 VMEGS 1,2,3, MuV 1, 2, 3,
- vědět, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí a rozmístěním lidských sídel	- vysvětlit podle mapy pojem hustota zalidnění - vybavit si, do jaké jazykové skupiny patříme	SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ Obyvatelstvo Evropy – osídlení, národy a jazykové skupiny	
- vyhledat na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace	- vyjmenovat a ukázat na mapě Evropy nejvíce navštěvované státy	Evropa a cestovní ruch	
- uvést na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	- najít na mapě příklady chráněných území přírody Evropy - identifikovat pojem aglomerace a objasnit vliv na životní prostředí	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ Chráněná území přírody Evropy Obyvatelstvo Evropy	
- ovládat základy praktické topografie a orientace v terénu	- analyzovat plán města a turistickou mapu místní krajiny - určit dle mapy stanoviště, určit orientační body, načrtnout krajinu a vše	TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ PRAXE A APLIKACE Plán města / Rožmitál p.Tř./ Turistická mapa – okolí Rožmitál p.Tř.	

	porovnat s turistickou mapou místní krajiny	Práce s mapou v terénu, buzola, určování světových stran v terénu, orientace mapy, odhad vzdáleností a výšek v terénu, jednoduché náčrtky krajiny,	
- uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	- naplánovat na turistické mapě trasu a podle mapy dorazit na určené místo - popsat své chování v přírodě	Cvičení v přírodě zaměřené na používání mapy v terénu, chování v přírodě, rozdělávání ohně, úklid ohniště – projektové vyučování	

Zeměpis

Ročník: 9.

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Žák by měl :</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumět základní geografické, topografické a kartografické terminologii 	<p>Žák by měl :</p> <ul style="list-style-type: none"> - aplikovat základní druhy map v praxi /fyzickou, politickou, hospodářskou, turistickou.../ - porovnávat základní symboly a smluvené značky na mapě - označit zeměpisnou síť, označit poledníky a rovnoběžky - objasnit měřítko mapy a zvládnout jeho aplikace 	<p>GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE</p> <p>Mapa – základní druhy map, jazyk mapy, symboly, smluvené značky, vysvětlivky, výškopis, polohopis, světové strany</p> <p>Mapa světa, mapy jednotlivých světadílů – obecně zeměpisná, politická, hospodářská, hustota zalidnění</p> <p>Mapa – zeměpisná síť</p> <p>Mapa – měřítko map s kterými se pracuje</p>	D, M
<ul style="list-style-type: none"> - získat osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umět ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádřit, co mu prospívá a škodí 	<ul style="list-style-type: none"> - definovat prostředí, v kterém se nachází ČR, Středočeský kraj, okres Příbram a Rožmitál p.Tř. - diskutovat o prostředí, kde žije, o vazbách, které nás ovlivňují 	ČR – stát ve střední Evropě	
<ul style="list-style-type: none"> - objasnit důsledky pohybu Země 	<ul style="list-style-type: none"> - objasnit na modelu globu pohybu Země a porovnat důsledky na život lidí a organismů v různých částech světa -objasnit význam sklonu zemské osy a nestejného zahřívání na život lidí a organismů 	<p>PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ</p> <p>Tvar a rozměry Země</p> <p>Pohyby Země – střídání dne a noci a ročních období</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - vědět o působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost 	<ul style="list-style-type: none"> - objasnit pojem krajinná sféra - objasnit na příkladech dvě základní části krajinné sféry - vysvětlit pojem atmosféra - aplikovat v jednotlivých světadílech 	<p>Krajinná sféra Země a její části</p> <p>Atmosféra, počasí, roční chod počasí, podnebí</p> <p>Teplotní pásy</p>	

	<p>pojmy počasí a podnebí a střídání ročních období</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybavit si přírodní společenstva na Zemi a aplikovat znalost při určování biosféry jednotlivých světadílů - vysvětlit pojem půda, úrodnost půdy a zemědělská půda 	<p>Biosféra – společenstva rostlin a živočichů / tropické lesy, savany, pouště, subtropické rostlinstvo, stepi, lesy mírného pásu, tundra / Pedosféra</p>	
<p>- vědět o působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vybavit si základní stavbu Země - popsat pojmy sopečná činnost a zemětřesení a vliv na utváření zemského povrchu 	<p>Litosféra Zemětřesení a sopeční činnost</p>	
<p>- vyhledat na mapách jednotlivé světadíly a oceány</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenovat a vyhledat na mapě světadíly a oceány - najít na mapě světadíly a oceány a roztrždit je podle velikosti 	<p>REGIONY SVĚTA Pojmy světadíl, oceán, pevnina moře, poloostrov, ostrov..... Světadíly, oceány – názvy a poloha</p>	<p>VDO 4, VMEGS 1,2,3</p>
<p>- rozlišit zásadní přírodní a společenské znaky přírodních regionů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledat krajní body pevniny - charakterizovat podnebí - vysvětlit různorodost vegetace - vyhledat na mapě naleziště NS - charakterizovat jednotlivé regiony, vybavit si, co je typické pro danou oblast, najít na mapě zástupce států 	<p>Asie, Afrika, Amerika, Austrálie - dělení Oceánie</p>	
<p>- charakterizovat polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ukázat na mapě polární oblasti - zhodnotit podmínky života v polárních oblastech - vyhledat na mapě jednotlivé oceány - seřadit oceány podle rozlohy - vybavit si příklady hospodářského využití oceánů 	<p>Antarktida - poloha, zajímavosti Arktida – polární oblast</p> <p>Světové oceány – Atlantský, Tichý, Indický, Severní ledový</p>	
<p>- vědět, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí a rozmístěním lidských sídel</p>	<ul style="list-style-type: none"> - porovnat podle mapy hustotu zalidnění v různých světadílech - uvědomit si různorodost struktury a složení světové populace 	<p>SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ Obyvatelstvo jednotlivých světadílů – osídlení, národy a jazykové skupiny</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> - vybavit si nejdůležitější aktuální společenské poměry a problémy - vybavit si hlavní světové surovinové a energetické zdroje 	<p>Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy</p> <p>Světové hospodářství</p>	
- vyhledat na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace	- vyhledat nejznámější oblasti cestovního ruchu s důrazem na občany ČR	Vybrané státy světadílů	
- uvést na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> - najít na mapě příklady chráněných území přírody v jednotlivých světadílech - vybavit si příklady globálních ekologických a environmentálních problémů lidstva 	<p>ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ</p> <p>Chráněná území přírody jednotlivých světadílů</p> <p>Světové ekologické problémy, ochrana životního prostředí</p>	
- umět pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišit na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny	- objasnit jednotlivá přírodní společenstva krajinné sféry a zařadit je do příslušných částí světa	Tropické lesy, savany, pouště, stepi a lesostepi, lesní krajiny mírného pásu, tundry a polární krajiny	
- ovládat základy praktické topografie a orientace v terénu	- analyzovat plán města a turistickou mapu místní krajiny	<p>TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ PRAXE A APLIKACE</p> <p>Plán města / Rožmitál p.Tř./</p> <p>Turistická mapa – okolí Rožmitál p.Tř.</p>	
- ovládat základy praktické topografie a orientace v terénu	- určit dle mapy stanoviště, určit orientační body, načrtnout krajinu a vše porovnat s turistickou mapou místní krajiny	Práce s mapou v terénu, buzola, určování světových stran v terénu, orientace mapy, odhad vzdáleností a výšek v terénu, jednoduché náčrtky krajiny,	
- uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	<ul style="list-style-type: none"> - naplánovat na turistické mapě trasu a podle mapy dorazit na určené místo - popsat své chování v přírodě 	Cvičení v přírodě zaměřené na používání mapy v terénu, chování v přírodě, rozdělávání ohně, úklid ohniště – projektové vyučování	